

Αθήνα, 15-10-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6225/15-10-2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Ταχ. Δ/ση : Κηφισίας 1-3, Αθήνα
Ταχ. Κώδ. : 115 23
Τηλ. : 210 64 75 601
Fax : 210 64 75 628
Email : contact@dpa.gr
Ιστοσελίδα : www.dpa.gr

Α Π Ο Φ Α Σ Η 151/2014

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 1-10-2014 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής, κωλυμένου του Προέδρου Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Γρηγόριος Λαζαράκος, ως εισηγητής, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Δημητρίου Μπριόλα, Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά. Το τακτικό μέλος Λεωνίδας Κοτσαλής, καθώς και το αναπληρωματικό του μέλος Σπυρίδων Βλαχόπουλος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Ανάργυρος Χρυσάνθου, Πληροφορικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Κατόπιν των υπ' αριθμ. υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5509/18-09-2009, Γ/ΕΙΣ/6822/12-11-2009 και Γ/ΕΙΣ/7046/24-11-2009 καταγγελιών των Α, Β και Γ αντίστοιχα, οι οποίες αφορούσαν στην αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η Αρχή απέστειλε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2487/20-04-2010 έγγραφό της επιστολή – σύσταση στην εταιρεία Κτήμα Καραγεώργου με την οποία: (α) την ενημέρωνε για τη νομοθεσία που διέπει την αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, β) την καλούσε να προσαρμόσει τις πρακτικές της ώστε η αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων να συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 3471/2006 και (γ) την ενημέρωνε ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης η Αρχή δύναται να επιβάλει τις προβλεπόμενες από το άρθρο 21 του Ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων διοικητικές κυρώσεις.

Στη συνέχεια, υποβλήθηκαν στην Αρχή οι υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6753/15-11-2010 , Γ/ΕΙΣ/6754/15-11-2010 και Γ/ΕΙΣ/6755/15-11-2010 καταγγελίες των Β και Δ που αφορούν στην αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από την εταιρεία Κτήμα Καραγεώργου. Οι καταγγέλλοντες επισύναπταν τα κείμενα των μηνυμάτων που εστάλησαν στις διευθύνσεις ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου στις 12/11/2010, με τα οποία διαφημίζεται η ξενοδοχειακή μονάδα της προαναφερθείσας εταιρείας.

Σε συνέχεια των ως άνω καταγγελιών η Αρχή με το υπ' αριθμ. Γ/ΕΞ/3750/31-05-2013 έγγραφό της και προκειμένου να ασκήσει τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της, μεταξύ των οποίων είναι και η επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 2472/1997, κάλεσε την εταιρεία όπως παράσχει εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη του εγγράφου διευκρινίσεις αναφορικά με την πραγματοποιούμενη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για την απευθείας εμπορική προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών ή κάθε άλλο διαφημιστικό σκοπό μέσω μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η Αρχή μέχρι την ημέρα διεξαγωγής της συνεδρίασης δεν έχει λάβει καμία απάντηση από την εταιρεία στο έγγραφο για διευκρινίσεις, το οποίο της απέστειλε.

Από τις ως άνω καταγγελίες προκύπτει ότι η αποστολή των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από εταιρεία Κτήμα Καραγεώργου γινόταν με χρήση διάφορων διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που της ανήκουν (ktimakarageorgou@emailer.gr). Στις περιπτώσεις, στις οποίες οι καταγγέλλοντες

επισυνάπτουν την κεφαλίδα του ληφθέντος διαφημιστικού μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της εταιρείας Κτήμα Καραγεώργου, η αποστολή των μηνυμάτων γίνεται από την στατική IP διεύθυνση .....,η οποία αντιστοιχεί στο hostname emailer.emailer.gr.

Κατόπιν τούτων, η Αρχή κάλεσε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5324/09-09-2014 έγγραφό της την εταιρεία, όπως νομίμως εκπροσωπείται, να παραστεί στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής, την Τέταρτη 01-10-2014 και ώρα 11:00 , για τη συζήτηση των προαναφερόμενων καταγγελιών. Στη συνεδρίαση της Αρχής, την 01-10-2014, παρέστη νομίμως η Ε, διαχειρίστρια της εταιρείας. Κατά τη συνεδρίαση, η κληθείσα εταιρεία εξέθεσε προφορικά τις απόψεις της. Προσκόμισε δε μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του καταγγέλλοντος Α(βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5839/01-10-2014 έγγραφό προς την Αρχή), με το οποίο ο καταγγέλλων δήλωσε προς την Αρχή ότι ανακαλεί τις καταγγελίες του κατά της εταιρείας για αποστολή αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Το μήνυμα αυτό εστάλη στις 30-09-2014 από την (ηλεκτρονική διεύθυνση) στην info@ktimakarageorgou.gr και στην Αρχή (contact@dpa.gr), με την αποστολή να πιστοποιείται, μέσω διαφόρων πεδίων της κεφαλίδας του μηνύματος (Received: from, X-Get-Message-Sender-Via, authenticated_id) ότι έχει γίνει από τον ίδιο τον καταγγέλλοντα (Βλ. Γ/ΕΙΣ/5839/01-10-2014 έγγραφο προς την Αρχή).

Οι καταγγελίες των Α και Δ κατά της εταιρείας Κτήμα Καραγεώργου εξετάζονται από κοινού λόγω συνάφειας.

Η Αρχή, αφού άκουσε τον εισηγητή και το βοηθό εισηγητή της υπόθεσης ο οποίος στη συνέχεια αποχώρησε και έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου, τα διαμειφθέντα κατά τη συνεδρίαση της 1-10-2014 που περιέχονται στα πρακτικά, μετά και από διεξοδική συζήτηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» είναι «κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων». «Υποκείμενο των δεδομένων» είναι «το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή

περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική». Στο πλαίσιο αυτό, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενός φυσικού προσώπου αποτελεί προσωπικό δεδομένο, αφού μπορεί να λειτουργήσει ως στοιχείο έμμεσης αναγνώρισης του κατόχου της, επιτρέποντας την επικοινωνία με αυτόν, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις φέρει ακόμα και στοιχεία του ονόματος του κατόχου. Επισημαίνεται δε ότι, σύμφωνα και με τη Γνώμη 4/2007 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της Ε.Ε. σχετικά με την έννοια των προσωπικών δεδομένων, ειδικά κατά τη λειτουργία ηλεκτρονικών υπηρεσιών, στοιχεία έμμεσης αναγνώρισης, όπως η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μπορούν επαρκώς σε ορισμένες περιπτώσεις να διακρίνουν ένα άτομο από άλλα στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου συνόλου, ακόμα και αν δεν έχει γίνει η εξακρίβωση του ονόματός του. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. ζ) ν. 2472/1997, ως “υπεύθυνος επεξεργασίας”, ορίζεται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Το άρθρο 4 ν. 2472/1997 ορίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τυχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει : α) να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών, β) να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας, γ) να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση, δ) να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής και περαιτέρω επεξεργασίας τους.

3. Όταν ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η απευθείας εμπορική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών για διαφημιστικούς σκοπούς με χρήση αυτόματων συστημάτων κλήσης, τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 11 ν. 3471/2006 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του παραπάνω άρθρου, «*η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης, ιδίως με χρήση συσκευών τηλεομοιοτυπίας (φαξ) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και γενικότερα η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας*

εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς». Η Αρχή με την Οδηγία 2/2011 για την ηλεκτρονική συγκατάθεση περιγράφει αναλυτικά τις προϋποθέσεις και τους τρόπους νόμιμης λήψης της συγκατάθεσης με ηλεκτρονικά μέσα για τους σκοπούς της ανωτέρω διάταξης. Μοναδική εξαίρεση στην υποχρέωση λήψης προηγούμενης συγκατάθεσης αποτελεί, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, η περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής και χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή ή για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών και υπό τις λοιπές προϋποθέσεις που θέτει η συγκεκριμένη παράγραφος. Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 11 ν. 3471/2006, ισχύουν και για παραλήπτες μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είναι νομικά πρόσωπα.

4. Στην υπό κρίση περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία των καταγγελιών, η εταιρεία Κτήμα Καραγεώργου πραγματοποίησε αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με σκοπό τη διαφήμιση των υπηρεσιών της χωρίς να έχει εξασφαλίσει την προηγούμενη συγκατάθεση των παραληπτών, δηλαδή των φυσικών ή νομικών προσώπων των οποίων οι διευθύνσεις ήταν καταχωρημένες στη λίστα της, με την τελευταία αποστολή να πραγματοποιείται στις 12/11/2010. Για την ενέργεια αυτή η εταιρεία αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Η συγκεκριμένη περίπτωση δεν εμπίπτει στην εξαίρεση της παραγράφου 3 άρθρου 11 ν. 3471/2006, καθώς η αποστολή δεν αφορά σε πελάτες του διαφημιζομένου. Συνεπώς η πραγματοποιούμενη επεξεργασία συνιστά αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία χωρίς τη συγκατάθεση των παραληπτών και παραβιάζει την παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ίδιου νόμου.

5. Όπως επίσης προκύπτει από το ιστορικό, η εταιρεία Κτήμα Καραγεώργου δε συμμορφώθηκε με τις συστάσεις της Αρχής αναφορικά με την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ούτε απάντησε στην νεώτερη επιστολή για διευκρινίσεις, την οποία της έστειλε η Αρχή. Έπαυσε όμως πολύ αργότερα την αποστολή ομοίας φύσης μηνυμάτων.

6. Ενόψει της βαρύτητας των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, του πλήθους των παραβάσεων, του χρόνου τέλεσης των παραβάσεων (12-11-2010), του πλήθους των

προσώπων προς τα οποία διαπιστώθηκε ότι εστάλη αζήτητη διαφημιστική επικοινωνία, της μη συμμόρφωσης της εταιρείας εντός ευλόγου χρόνου στη σύσταση της Αρχής και της δήλωσης βούλησης ανάκλησης των καταγγελιών του καταγγέλλοντος Β, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω η Αρχή,

1) Επιβάλλει στην εταιρεία Κτήμα Καραγεώργου προειδοποίηση για την παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006, ήτοι την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου χωρίς τη συγκατάθεση των συνδρομητών.

2) Διατάσσει την διαγραφή από το αρχείο των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που διατηρεί η εταιρεία εκείνων των διευθύνσεων, για τις οποίες η εταιρεία δεν έχει λάβει τη συγκατάθεση του παραλήπτη για αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικής αλληλογραφίας ή η συγκατάθεση αυτή δεν πληροί όσα ορίζονται στην οδηγία 2/2011 της Αρχής, με ακόλουθη ενημέρωση της Αρχής.

Ο Πρόεδρος Τμήματος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου